

ઉમરાની રીત

ઉમરામાં આ કાર્યો કરવાના હોય છે :

એહરામ, તવાફ, સફા-મરવાની વચ્ચે સઈ, માથું મુંડાવવું કે વાળ કતરાવવા, ઉલ્લેખિત કાર્યો આ જ કમથી કરવા. આ બધા કાર્યોની શરતો અને મુસ્તહબ કામો એ જ છે, જેનો ઉલ્લેખ હજજના વર્ણનમાં થઈ ચૂક્યો છે. ઉમરાના એહરામની મીકાત એ જ છે, જે હજજના એહરામની છે. આખા વર્ષમાં ગમે તે સમયે ઉમરા કરી શકાય છે. અલબત્ત, અફઝલ એ છે કે રમજાનુલ મુભારકમાં ઉમરા કરવામાં આવે. રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ફરમાવ્યું :

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدُلُ حَجَّةً»

અર્થાત્, રમજાનમાં ઉમરા કરવો હજજ કરવા બરાબર છે. (મુતાફિક અલયહિ)

હજજમાં જે બાબતો જાઈએ છે, એ જ ઉમરામાં પણ જાઈએ છે અને જે બાબતોની મનાઈ છે તેની ઉમરામાં પણ મનાઈ છે. વધુમાં, ઉમરાને બગાડનારા કે રદ્બાતલ કાર્યો પણ એ જ છે, જે હજજના છે.

ઉમરા કેવી રીતે કરવામાં આવે ?

મીકાત પર પહોંચીને ગુરુલ કરીને ખૂશ્બૂ લગાવો, જો સંભવ હોય તો. તે પછી એહરામ પહેરી લો. અર્થાત્ એક ચાદર ઉપર અને એક ચાદર નીચે. અફઝલ એ છે કે બંને સફેદ હોય. સ્વી જે કપડાં ચાહે એ પહેરી શકે છે, બસ ભભકાદાર ન હોય અને સાજ-શાશગારનું પ્રદર્શન કરતા ન હોય. પછી ઉમરાના એહરામની નિયત કરવામાં આવે અને તલ્લિયા (લબ્બેક, અલ્લાહુમ લબ્બેક...) કહેવામાં આવે. જ્યારે મક્કા પહોંચો તો કાબાશરીફનો તવાફ કરો. તવાફ (સાત ચક્કર) તકબીર કહેતા-કહેતા હજ્જે અસ્વદથી શરૂ કરો અને તેના પર આવીને સમામ કરો. જિકનું ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે અને દુઆઓ કરવામાં આવે. તવાફ પછી જો સંભવ હોય તો મકામે ઈબ્રાહીમના પાછળ બે રકા'ત નફલ નમાજ અદા કરો, નહિં તો હરમમાં ક્યાંય પણ નમાજ પઢી લો. પછી સઈ માટે સફા તરફ જાઓ, તિબલા તરફ રૂખ કરો અને ગ્રાણ વાર હાથ ઉઠાવીને અલ્લાહની પ્રશંસા અને તેની મોટાઈ બયાન કરો અને દુઆ કરો. પછી સફા-મરવાની વચ્ચે સાત ચક્કર લગાવો. લીલા રંગની નિશાનીઓની વચ્ચે જડપથી ચાલો, બાકી સામાન્ય ચાલ ચાલો. મરવા પહાડી પર પહોંચીને સફા તરફ રૂખ કરીને તમ્હીદ અને તકબીર કહો અને દુઆ કરો. આ રીતે સઈ પૂરી કરો. પછી માથું મુંડાવો અથવા વાળ કતરાવો. આ બાબતો પૂરી કર્યા પછી ઉમરા પૂરો થઈ જાય છે અને એહરામની હાલતના પ્રતિબંધોથી મુક્ત થઈને વ્યક્તિ હલાલ થઈ જાય છે.

